

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 17 oktober 2022

§ 2 Inledningsanförande

Anförande nr 1

Ålderspresident Karin Wanningård (S): Ledamöter, åhörare och medarbetare i staden! Välkomna till mandatperiodens första kommunfullmäktige! Det är en ära för mig att inta rollen som ålderspresident i fullmäktige. Som ersättare kom jag in i denna fantastiska församling redan 1994. Jag vet att flera av er inte ens var födda då.

Jag vill rikta ett särskilt varmt välkomnande till alla er som intar er plats i rådssalen för första gången. Tillsammans är ni närmare 90 nya ledamöter och ersättare den här mandatperioden. Men det finns också många bekanta ansikten här. Flera av er har mångårig erfarenhet av att sitta i fullmäktige. Min uppmaning till er som är återvalda och känner er som hemma här är att rikta lite extra uppmärksamhet och omtanke till de nyvalda ledamöterna – hjälpa dem att hitta till toaletter och till matsalen, men framför allt se till att vi alla är på plats när en votering är begärd och ska verkställas.

Tillsammans utgör vi ett av Sveriges största parlament, och besluten som vi fattar här inne påverkar hundratusentals stockholmare och deras vardag. Här manifesteras demokratin i praktiken.

Vi som fått förmånen att representera stockholmarna i kommunfullmäktige kommer från olika delar av staden. Vi bär med oss skilda erfarenheter, och vi representerar flera generationer. Åldersspannet i den här salen är imponerande. Det skiljer 55 år mellan den yngsta och den äldsta ledamoten.

Jag kan lova er att det kommer att bli fyra intensiva år, som förhoppningsvis även leder till en och annan ny bekantskap över partigränserna. Det kommer ibland att vara hårda debatter om sakpolitiken, vilket det ska vara. Men vi har en fin tradition här i Stockholm: Vi kan skilja på sak och person.

Den mandatperiod vi nu lämnar bakom oss präglades inte minst av coronapandemin. Vi prövades hårt, både som stad och som medmänniskor. Bristerna i vår välfärd sattes i blyxtbelysning. Alltför många stockholmare tvingades ta ett sista farväl av en anhörig alldeles för tidigt.

Med detta sagt kommer den mandatperiod som nu har inletts inte att sakna utmaningar. Det rasar ett krig i Europa. Rysslands invasion av Ukraina påverkar hela världen, även Stockholm. Vi står inför ekonomiskt tuffa tider för såväl hushållen som staden. Men när det är som tuffast måste vår sammanhållning vara som starkast.

Avslutningsvis – det ankommer på oss alla att värna demokratin och behandla varandra med respekt. När krafter som vill så split i vårt samhälle försöker flytta fram sina positioner har vi alla ett gemensamt ansvar att stå upp för anständigheten och behålla vårt fokus på att jobba för stockholmarnas bästa. I vår stad ska man kunna utbilda sig, hitta ett jobb och en bostad och leva livet på det sätt man själv önskar. Stockholm ska

vara en öppen och jämlik stad som ger alla människor förutsättningar att förverkliga sina drömmar.

§ 5 Val av ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande i kommunfullmäktige för tiden 17 oktober 2022–14 oktober 2026

Anförande nr 2

Borgarrådet **W a n n g å r d** (S): Det känns otroligt stort att vi från Socialdemokraterna kommer att återanvända – vi är för återanvändning, som ni förstår, vid den här tidpunkten. Vi kommer att föreslå tidigare skolborgarrådet i staden, Olle Burell, som ordförande i fullmäktige.

Anförande nr 3

Borgarrådet **K ö n i g J e r l m y r** (M): Ålderspresident! Det är vårt stora nöje att föreslå Cecilia Brinck som fullmäktiges förste vice ordförande.

Anförande nr 4

Borgarrådet **L i n d b l o m** (V): Som tredje största parti i kommunfullmäktige och näst största parti i majoriteten har vi i Vänsterpartiet äran att föreslå Sara Stenudd som andre vice ordförande i kommunfullmäktige.

Anförande nr 5

O r d f ö r a n d e n : Jag ber att få tacka för förtroendet, på Cecilias, Saras och mina vägnar. Att vara ledamot av Stockholms kommunfullmäktige är något som vi alla känner en väldig stolthet över. Då förstår ni hur stolta vi tre är över att bli valda av er och tillsammans med er få skapa en god stämning i den här salen och se till att vi gör övriga Sverige stolt över att ha en huvudstad med en politisk arena som präglas av ömsesidig respekt, god ton och spänst i debatten, alltid med respekt för varandra. Vi vet att vi alla sitter här och vill stockholmarnas bästa. Återigen – tack å allas våra vägnar!

§ 9 Val av borgarråd samt ordförande i borgarrådsberedningen för tiden 17 oktober 2022 intill det sammanträde då val av borgarråd samt ordförande i borgarrådsberedningen förrättas nästa gång, planerat till den 19 oktober 2026

Anförande nr 6

G a b r i e l K r o o n (SD): Detta blir mitt första anförande här i fullmäktige, och tyvärr blir det inte mitt gladaste anförande, som ni snart kommer att få höra. Oppositionsborgarråden, som är en av de punkter vi ska besluta om i detta ärende, är av stor vikt för oppositionspartiernas insikt. Det handlar inte bara om insynen utan också om erkännandet av partiets vikt i opposition. Tyvärr kan vi konstatera att samtliga partier återigen håller på med parlamentarisk diskriminering, när det näst största partiet i oppositionen inte får ett enda oppositionsborgarråd och ett väsentligt mindre parti i stället får det aktuella borgarrådet.

Jag förstår att de övriga partierna här är rädda för Sverigedemokraterna. Vi är inte som alla andra. Vi är nytänkare, och vi vågar utmana den sittande makten och den, så att säga, politiskt korrekta sanningen. Men oavsett rädsla när det gäller den egna positionen måste alla partier ges en möjlighet att företräda sina väljare utifrån samma villkor och enligt samma proportionalitet och principer. Det är detta vi ser saknas helt och hållet i det förslag till oppositionsborgarråd som lyfts i dag. Jag skulle till och med vilja beskriva detta förslag som ren och skär kommunmobbing – något som jag tror att vi alla egentligen vänder oss emot. Alla går ihop mot SD. Det tycker jag är väldigt synd.

Jag hoppas och tror att stockholmarna där ute förstår det fulspel som faktiskt delvis har präglat den här processen. Att övriga partier här inne tycker att det är legitimt att utestänga det parti som åtminstone var tionde stockholmare har röstat på tycker jag är skamligt.

Men historien har visat att mobbarna oftast förlorar. I alla instanser där SD har diskriminerats har vi till slut växt – från riksdag till region och övriga kommuner. Nu är det bara Stockholm kvar, så jag förstår att vissa av er här inne är rädda.

Med detta sagt vill vi nominera Gabriel Kroon till oppositionsborgarråd i stället för Jan Jönsson.

Anförande nr 7

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Det är härligt att vara tillbaka och påbörja en ny mandatperiod. Grattis till alla er som har fått uppdrag så här långt!

Vi har ett väldigt väl fungerande samarbete på den borgerliga sidan, med Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna. Det är ett arbete som vi naturligtvis kommer att fortsätta med i opposition. Vi kommer att både samarbeta och vara lite på vår vakt, som ni har varit. Vi har också haft ett väldigt fint samarbete med oppositionen, och så har vi tänkt fortsätta.

Att Liberalerna som det andra stora borgerliga partiet i det här sammanhanget ska ha ett oppositionsborgarråd – att det ska finnas en liberal i den gruppen – tror jag att de flesta av oss här tycker är viktigt. Jag yrkar alltså naturligtvis på att Jan Jönsson ska kvarstå som förslag till oppositionsborgarråd.

Anförande nr 8

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Herr ordförande! Sanningen är att detta är en partiöverenskommelse och en uppgörelse inom oppositionen. Vill man vara med i den uppgörelsen måste man se till att ha vänner. Sverigedemokraterna har inga vänner i Stockholm. De är dessutom alldeles för små för att ta egna mandat.

Med detta sagt röstar Socialdemokraterna på Jan Jönsson.

Anförande nr 9

G a b r i e l K r o o n (SD): Jag tycker att det i grund och botten är beklagligt att man ser på detta på så sätt att stockholmarnas röst inte spelar någon roll ifall det inte finns ett samarbete med flera oppositionspartier. Jag tycker att man måste betrakta oppositionspartierna som individuella partier och beakta deras egna förutsättningar, i synnerhet i valet av oppositionsborgarråd. Det finns absolut möjlighet till valtekniska samarbeten, men oppositionsborgarrådets roll är av så stor vikt att den princip som ni har föreslagit inte alls behöver vara den som gäller, vilket vi också ser i flera kommuner runt om i Sverige.

Återigen kan jag alltså konstatera att alla partier här har gjort en fördelning mellan sig. Alla är överens, och den stora förloraren är Sverigedemokraterna. Jag tror mig veta att väljarna kommer att förstå detta och i slutändan kommer att tycka att det är orättvist när väljare som röstat på Sverigedemokraterna inte får det fulla genomslag de borde ha fått.

Anförande nr 10

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Det här är den sedvänja och kultur som finns i Stockholm. Jag hoppas att Sverigedemokraterna också kommer att ta till sig denna kultur och respektera den partiöverenskommelse som också finns.

Anförande nr 11

S v a n t e L i n u s s o n (C): Fullmäktige! Det är en stor glädje att åter få stå i den här talarstolen. Jag vill bara komma med en sakupplysning. Man använder heltalsmetoden, som också kallas d'Hondts metod, för att fördela platser i kommunfullmäktige och olika organ, och 39 dividerat med 4 är större än 9. Därför är det rimligt att de samarbetande allianspartierna får de fyra borgarråden – så att inte radiolyssnarna på allvar tror att det har skett något misstag. Det här är precis i enlighet med hur Sveriges lagar och förordningar är formulerade.

Anförande nr 12

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Jag vill bara meddela att även Miljöpartiet kommer att stödja Jan Jönsson som oppositionsborgarråd.

§ 10 Tal

Anförande nr 13

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Jag vill börja med att tacka så mycket för förtroendet att leda borgarrådsberedningen och föra Stockholm framåt med de visioner som vi i det rödgröna styret har. Vi kommer att arbeta för ett öppet, jämlikt och klimatsmart Stockholm. Jag kommer att fokusera mycket på arbete med att bekämpa segregationen i vår stad, öka tryggheten och se till att fler elever klarar kunskapskraven i skolan.

Jag vill nu vända mig till oppositionen. Jag känner väl till hur viktigt det är med en konstruktiv opposition, som kritiskt granskar de förslag som majoriteten lägger fram men också för fram egna förslag, vilket bidrar till det politiska samtalet.

Nu vill jag passa på att säga något till det avgående finansborgarrådet Anna König Jerlmyr. Du lämnar nu fullmäktige, efter fyra år som stadens främsta politiker. Vi har mötts otaliga gånger, i den här talarstolen men också på andra platser. Vi är sällan överens om de politiska lösningarna. Men som finansborgarråd har du alltid jobbat för det som du tycker är det rätta för stockholmarna. Med en stark vilja och en smittande entusiasm har du varje dag arbetat för att göra vårt Stockholm bättre.

Jag vill särskilt framhålla ditt internationella engagemang, där du förtjänstfullt har företrätt staden. Stockholm är och ska fortsätta vara världens mest klimatsmarta stad, och denna viktiga position lovar jag att bära vidare. Samtidigt har du upprätthållit goda relationer med borgmästare i andra städer och med de internationella organisationerna. Du har lett Eurocities och varit aktiv i C40. Det är ingen lätt uppgift att både vara närvarande på hemmaplan och samtidigt jobba för att sätta Stockholm på kartan, men du, Anna, har klarat detta.

Tack, Anna, för dina år, och varmt lycka till framöver!

Anförande nr 14

Avgående borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ordförande och alla åhörare, för en gångs skull! Lova nu att komma tillbaka även nästa fullmäktige så att vi blir så här många! Det är fantastiskt.

Och kära kollegor i fullmäktige! Nu är det min tur att tacka för mig och för de tolv år som det har hunnit bli här. När jag kom in här i Stadshuset 2010 kom jag från riksdagen. Jag hade en liten ettåring hemma. På dessa år har det hunnit bli tre pojkar, och de ser nu fram emot att få ha mig hemma lite mer än under de här åren. Jag har också sagt till dem att när jag slutar jobba här i Stadshuset ska de få en hundvalp. Det där minns de ju, så nu är det dags att börja planera för det.

Vet ni – jag har aldrig tvekat, och jag har varit så tacksam för att jag tackade ja till uppdraget och fick komma hit. För kommunalpolitik är verkligen på riktigt. Här löser vi problem. Gör vi det inte kommer vi att möta stockholmarna i deras vardag, och de påtalar det för oss. Vi är så nära de människor som våra beslut berör.

Första gången som jag engagerade mig kommunalpolitiskt var 1998. Jag kom in i fullmäktige i Uppsala. Det hade gått ganska bra, och jag hade fått många kryss. En lite äldre herre som ville peppa mig kom fram och sa: Det här går ju riktigt bra, Anna – om 40 år kan du nog bli kommunalråd. I Uppsala, som är en akademisk stad där det ska utredas och processerna är långsamma, var det en komplimang – 40 år! Det gick lite snabbare; det tog inte fullt så lång tid. Jag blev det, och under de här fyra åren som finansborgarråd har det varit en sådan ära att företräda denna fantastiska stad, både i Stockholm och internationellt.

Det är svårt att sammanfatta de här fyra åren, för det hände rätt mycket. Vi hade inte hunnit styra så länge innan den här pandemin kom som vi behövde hantera, och det har såklart varit helt fruktansvärt. Efter det blev det krig i Ukraina, och nu kommer också en lågkonjunktur. Det har alltså varit utmaning på utmaning. Men trots det vill jag kort berätta vad jag tycker att vi lämnar efter oss.

Vi lämnar efter oss koldioxidutsläpp som har minskat med 20 procent per stockholmare och Nordens största stadsutvecklingsprojekt i Kista. Tusentals bostäder och arbetsplatser är på gång, och det kommer att leda till många trygghetskapande insatser. Vi har säkerställt att vi samarbetar med näringslivet i Elektrifieringspakten; det är klart att all trafik ska gå på el framöver. Och vi fortsätter att jobba med att utveckla servicen till stockholmarna, inte minst när det gäller skolresultaten i de områden som behöver det bäst.

Det är klart att det finns konflikter och debatter. Jag är övertygad om att Karin och den nya majoriteten kommer att sätta sin prägel, men detta kommer att leva kvar och utvecklas. Det är det som är så fint med Stockholm: Reformen som är långsiktigt bra för Stockholm fortsätter att förvaltas och utvecklas därför att man vill Stockholms bästa.

Framtiden tillhör städerna – så är det. En tredjedel av världens befolkning kommer snart att bo i städer. Här finns många av lösningarna på det som vi vet kommer att bli stora problem i framtiden. Det är allt från segregation och klimatförändringar till säkerhetspolitiska utmaningar. Det är städer som Stockholm som lever upp till Parisavtalet, inte nationalstater som Sverige.

Pandemin visade också hur Stockholm är utan människor. Det är människorna i Stockholm som gör staden. Den visade hur tråkigt det blev när restauranger och besöksliv bara stängdes ned. Många började ifrågasätta om staden skulle överleva. Människor började flytta till grannkommuner.

Men vi tror på staden i det här huset. Det är därför det är så viktigt att vi fortsätter att satsa på stora evenemang så att vi får hit turister. Det ska vara levande, för när människor möts skapas innovation, men också medmännisklighet och tolerans. Det kan man aldrig uppleva om vi är separerade.

Karin berättade lite om mitt internationella engagemang. Det är viktigt, och jag vet att Karin också kommer att fortsätta i den andan. Det är C40, där några av världens främsta och största städer samlas för att efterleva och uppfylla Parisavtalet. Vi har

suttit i styrelser med städer som Tokyo, London, Paris och Dhaka; listan kan göras lång. Vi har lett arbetet i Eurocities och framhållit att EU-kommissionen måste prata med städerna och inte bara med nationalstaterna. Och vi har arrangerat stora konferenser där vi samlat borgmästare från hela världen och sagt att det är städerna som kan påverka, genom sin inköpsmakt. Här jobbar vi tillsammans med företagen. Vi kan ha en stor påverkan.

På tal om investeringar och påverkan ser jag nu också fram emot att vi är en av hundra städer inom EU som kommer att bli klimatneutrala. Vi kommer att få del av stora investeringar. Vi har fått hit det världsledande universitetet MIT, som jobbar tillsammans med KTH och Stockholms stad för att utveckla smarta lösningar för staden. Har vi data kan vi nämligen påverka och få ett bättre beslutsfattande.

Alla ni här i salen företräder en stad som har alla möjligheter och förutsättningar att bli världens mest moderna, hållbara, innovativa och konkurrenskraftiga. Ni har alla här möjlighet att vara ambassadörer för den här staden. Jag vill tacka er för ert engagemang, som kommer att fortsätta i och utanför den här salen.

Jag vill också tacka KF/KS kansli, som hela tiden serverar oss förtroendevalda. Jag vill tacka det här utmärkta presidiet – Olle, du har ju redan blivit varm i kläderna. Vilket presidium vi har haft, och får! Cecilia, du kanske var världens bästa fullmäktigeordförande; nu får vi se hur Olle kommer att leverera. Det är ett fantastiskt presidium vi har i staden.

Jag vill också vända mig till dig, Karin. Vi vet alla hur mycket du brinner för Stockholm. Du har visat det tidigare, och nu får du återigen möjlighet att leda Stockholm under svåra tider framöver. Vi vet att du klarar av tidiga morgnar och sena kvällar – man ser och känner att allt man gör är värt det eftersom man ser resultat. Så jag önskar dig ett lagom stort lycka till! Det är viktigt att Moderaterna och gänget här är en tydlig, konstruktiv opposition som ser till att ständigt vara på tårna för att göra förslagen ännu bättre.

Efter sexton år som heltidspolitiker, tolv i det här huset, ser jag fram emot att påverka samhället till det bättre utanför politiken och utanför det här huset, på något annat sätt. Från djupet av mitt hjärta – stort tack för att jag fick vara en del av den här församlingen under ett antal år! Jag kommer att minnas det med glädje.

§ 13 Val av kommunfullmäktiges valberedning för tiden 17 oktober 2022–14 oktober 2026

Anförande nr 15

G a b r i e l K r o o n (SD): Jag vill bara bekräfta det ordföranden sa: Vi kommer att avstå från att delta i beslutet. Anledningen till detta är att vi inte har någon plats i valberedningen, vilket jag kan tycka är lite konstigt. Jag kommer från Region Stockholm – där har vi haft en plats i valberedningen eftersom det är ett relativt opolitiskt organ som ska förbereda de här valen. Jag tycker alltså att det är beklagligt att man har uteslutit oss från den i Stockholm, och därför väljer vi att avstå i detta beslut.

Anförande nr 16

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Jag vill inleda med att gratulera alla som har fått nya uppdrag, särskilt er i presidiet. Det är väldigt roligt att Olle blir ordförande, tycker jag.

Vi har faktiskt namn till våra vakanta platser. Som ledamot vill vi se Sara Svanström och som ersättare Rasmus Jonlund.